

[Het gebruik van turfstof in closets]

Het mag van algemeene bekendheid geacht worden, dat de Maatschij Helenaveen de haar toebehoorende veenderijen exploiteert, hoofdzakelijk ter voortbrenging van turfstrooisel, van scherp zwarten turf voor fabrieksgebruik en andere soorten van turf voor huishoudelijk gebruik, waaronder hare gecompriëerde turf zulk een belangrijke plaats inneemt. Haar inzending op de wereldtentoonstelling voor het Hotel en reiswereld te Amst'm heeft in hoofdzaak ten doel te wijzen op het nut van Turf als désinfectant.

Het turfstof, een bijprodukt van het turfstrooisel is een besmettingswerend middel bij uitnemendheid. Dit stof absorbeert nog groote volume vocht, dan de uitgebroken turf, nagenoeg negen maal zijn eigen gewicht en legt de vluchtige gassen vast op zoodanige wijze, dat alle onaangename geuren die zich in de urine of in de uitwerpselen bevinden verdwijnen.

Ten einde van den belangrijke eigenschap partij te trekken werden in verschillende landen closets gebreveteerd, waarin het turfstof na elke gebruik zich uit de faecale stoffen ver?st in elk schadelijk uitvloeiing belet. De mest, die hiervoor ontstaat is van groote waarde.

Deze toestellen werden in verschillende steden van Europa ingevoerd en de eerste proefnemingen slaagden overal buiten verwachting.

De prijs van de turfclosets brengt ze onder het bereik van iedereen en wij vestigen met den meesten aandrang de aandacht van gemeentebestuur, militaire autoriteiten, directie van anderste ondernemingen en van landeigenaars op het groote nut dezer turfclosets voor station, kazerne hospitalen, hotels, fabrieken en private woningen, vooral in die plaatsen, waar geene voldoende of gebrekkige rioleering bestaat.

Het verbruik van turfstof in dergelijke closets is ongeveer 40 kilo per persoon en per jaar of een jaarlijksch uitgaaf per persoon van ±75 cents. Voor kazernes, scholen, fabriek, etc kan den uitgaaf op ±60 cent per persoon en p jaar geschat worden. Waar de uitwerpselen van een persoon per jaar een gemiddelde waarde hebben van ±f5.- is het duidelijk dat van dergelijk inzicht ook uit een huishoudelijk oogpunt veel partij te trekken is. Maar wat van veel grooter belang is dat het ledigen der plaatsen waar men deze inrichtingen gebruikt, geheel reukeloos geschiedt en de mest overal heen vervoerd kan worden, zonder eenige last te veroorzaken.

Het is bewezen dat cholera en typhus de meeste slachtoffers maken, dáár waar de afvoer der faecale stoffen op een betreurenswaardige wijze is geregeld en wij raden ten sterkste aan, ieder wier de verantwoordelijkheid is opgedragen voor de gezondheidstoestand der groote wenschte te zorgen, een proef te nemen met de aanwending van turfstof, die zoo eenvoudig en weinig kostbaar is.

In eenige steden van Deutschland werd bereids het gebruik van turfstof als ontsmettingsmiddel verplichtend gesteld en wij zijn overtuigd, dat een van overheidswege met ernst ondernomen aanwending er van, ten gevolge zoude hebben dat het ook in andere landen zou worden ingevoerd tengevolge waarvan een der voornaamste oorzaken van lucht en bodem bederf en ziekte verspreiding zou verdwijnen.

Ook be?kuilen, latrines en open mestvaalten kunnen ontsmet worden, door ze te vermengen met turfstof. Vooral in de plattelands gemeenten kan het turfstof als ontsmettingsmiddel een hoogst nuttige rol vervullen, door het te vermengen met de gier en de uitwerpselen, die zich in kuilen en slooten in de onmiddellijke nabijheid der woningen bevinden. Deze kuilen verpesten de lucht, bederven het bron wel water en verwekken besmettelijke ziekten.

Honderde gemeenten in alle landen verkeeren in hetzelfde ongunstige geval en zijn de waterputten zoodanig door de in den grond gedrongen gier vergiftigd en verontreinigd, dat het water niet drinkbaar meer en voor de gezondheid hoogst schadelijk is.

Ook in deze is turfstof of turfstrooisel het aangeven artikel om verbetering aan te brengen. Door het stof of strooisel te vermengen met de gier in de kuilen zal het de zich daarin bevindende vloeistoffen opslorpen en zal het indringen daarvan in den grond ophouden. Elke voor de gezondheid schadelijke uitwaseming verdwijnt en ten overvloede verkrijgt de landbouwer een meststof van de beste soort.

Het ware te wenschen dat onze hoofden van bestuur over gezondheid en onze geneeskundige commissies wilden na volgen wat in dit opzicht elders gebeurt.

Wij zijn gaarne bereid verder inlichtingen te geven en het nemen van proeven op alle mogelijke wijzen in de hand te werken

Maatsch Helenaveen.